

Φάσεις Κλινικών Μελετών

	Ανακάλυψη/ Προκλινικό στάδιο	Φάση I	Φάση II	Φάση III	Ανασκόπηση και έγκριση από τις Αρχές	Φάση IV
Τα τυπικά στάδια ανάπτυξης ενός φαρμάκου	Μελέτες στο εργαστήριο και πειραμα- τόζωα	20 με 100 εθελοντές ασθενείς	100 με 500 εθελοντές ασθενείς	1,000 με 5,000 εθελοντές ασθενείς	Ανασκόπηση και έγκριση	Προσεκτική παρακολούθηση σύμφωνα με την εγκεκριμένη ιατρική πρακτική
Σκοπός	Αρχική αξιολόγηση ασφάλειας, βιολογικής δραστικότητας και μορφής	Καθορισμός ασφάλειας και δοσολο- γίας	Αξιολόγηση αποτελεσμα- τικότητας, ανεπιθύμητων ενεργειών	Επιβεβαίωση αποτελεσματι- κότητας, παρακολούθηση ανεπιθύμητων ενεργειών από τη μακροχρόνια χορήγηση	Κατάθεση φακέλου δεδομένων στις Αρχές	Διερεύνηση για άλλες ενδείξεις, κατηγορίες ασθενών, διαφορετικές δοσολογίες, φαρμακοε- παγρύπνηση, παρακολούθηση ασφάλειας και επιπλέον μελέτες ασφάλειας
Μέση διάρκεια*	5 χρόνια	5 χρόνια κατά μέσο όρο από την έναρξη των κλινικών μελετών, έως την υποβολή αίτησης			15 μήνες	

Κατάθεση φακέλου δεδομένων στις Αρχές

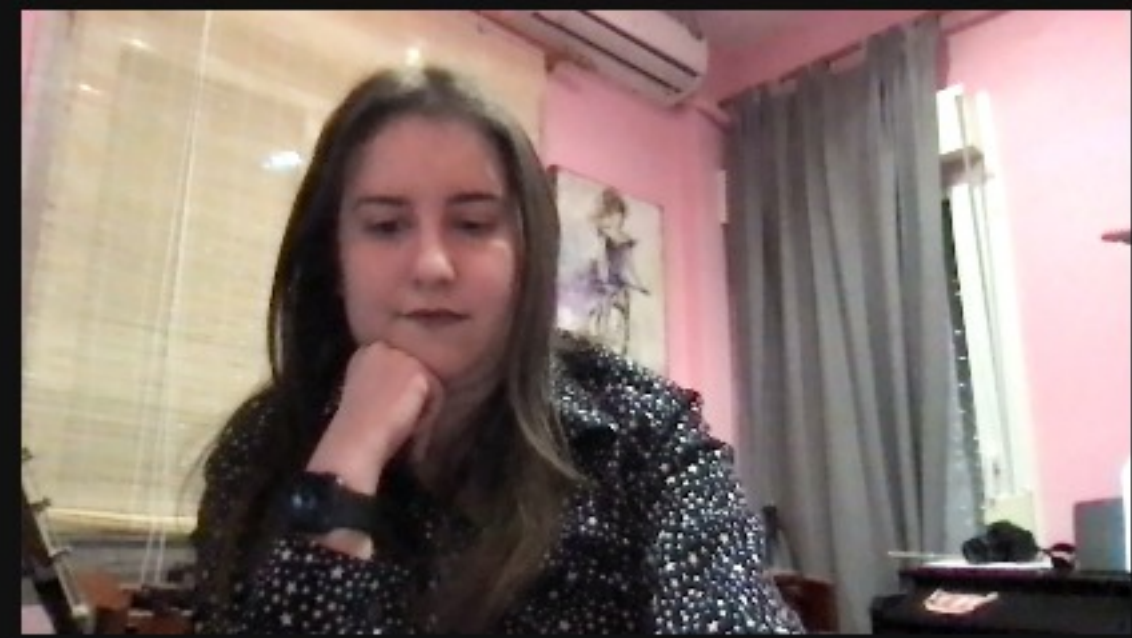
Κατάθεση φακέλου δεδομένων στις Αρχές

Κλασικές vs Adaptive κλινικές μελέτες

Table 1. Characteristics of adaptive designs.

Adaptive Designs	Main Characteristic
Adaptive dose-finding design	To modify patients' allocations to identify the optimal drug dosage
Adaptive hypothesis designs	To modify the study hypothesis (e.g., non-inferiority, superiority) or endpoint (primary and/or secondary)
Adaptive group sequential design	To modify dose or treatment duration
Sample size re-estimation design	To re-estimate the sample size
Adaptive treatment-switching design	To switch a patient from a treatment group to another due to loss of response to initial therapy
Adaptive randomization design	To adjust randomization schedules increasing the number of patients randomized to the most beneficial groups
Pick-the-winner/drop-the loser design	To modify the study arms removing less effective ones or adding groups that seem effective
Biomarker adaptive design	To adapt patient allocation based on treatment response to biomarkers
Seamless phase II/III design	To combine phases II and III of clinical trials.
Multiple adaptive design	To combine multiple adaptive designs in the same study

D'Amico F, Danese S, Peyrin-Biroulet L. Adaptive Designs: Lessons for Inflammatory Bowel Disease Trials. J Clin Med. 2020 Jul 23;9(8):2350.

zois

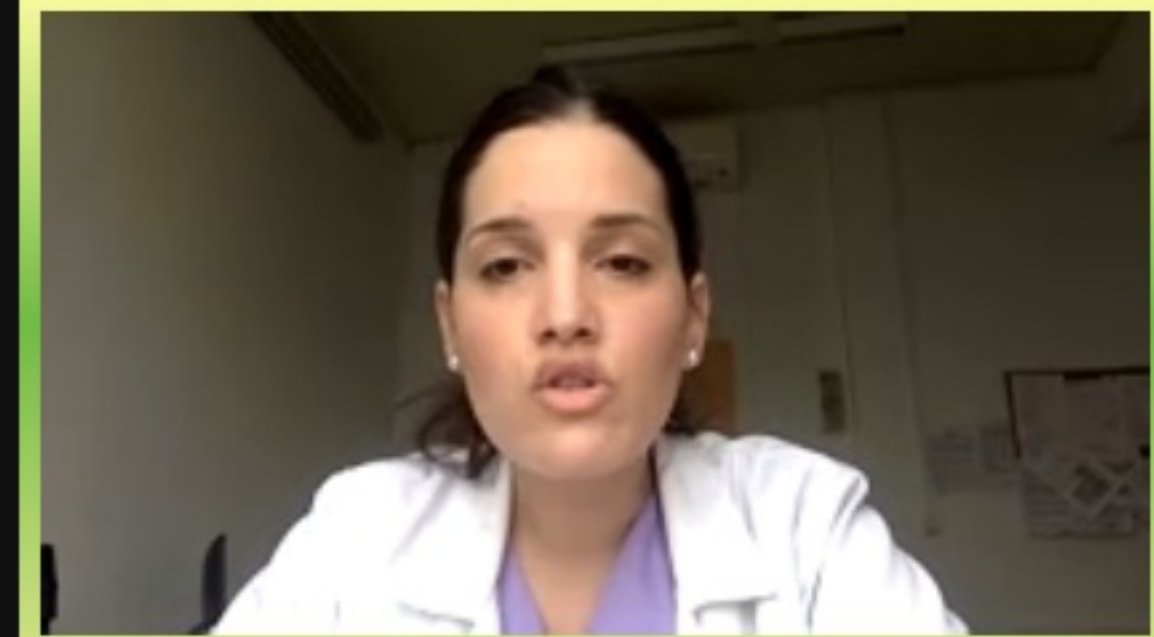
Κλινικές μελέτες για τις Ιδιοπαθείς Φλεγμονώδεις Νόσους του Εντέρου στην Ελλάδα: Η εμπειρία ενός κέντρου

Ιωάννης Κουτρομπάκης

Καθηγητής Γαστρεντερολογίας, Διευθυντής Γαστρεντερολογικής κλινικής ΠαΓΝΗ

Φωτεινογιαννοπούλου Καλλιόπη

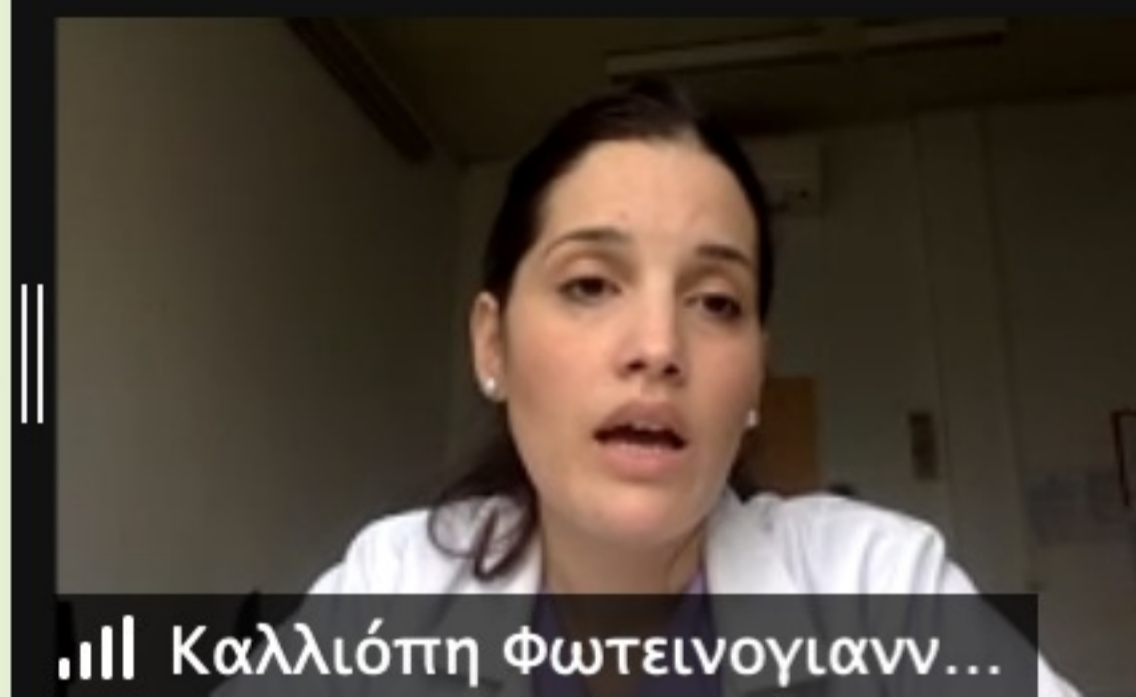
Επικουρική επιμελήτρια Γαστρεντερολογικής κλινικής ΠαΓΝΗ

Νέες Θεραπείες για ασθενείς με ΙΦΝΕ

Table 1 Emerging targeted therapies for IBD

Drug	Crohn's disease	Ulcerative colitis	FDA approval for other diseases
Anti-integrins			
Etrolizumab	Phase III	Phase III	–
AJM300	Failed efficacy in Phase II	Phase III	–
PF-00547659	Phase III	Phase III	–
IL-23 inhibitors			
Mirikizumab	Phase III	Phase III	–
Risankizumab	Phase III	Phase III	Plaque psoriasis
Brazikumab	Phase II/III trial	Phase II	–
Guselkumab	Phase II/III trial	Phase II/III trial	Plaque psoriasis
JAK/STAT inhibitors			
Tofacitinib	Failed in Phase II	Approved	Rheumatoid arthritis, psoriatic arthritis
Upadacitinib	Phase III	Phase III	Rheumatoid arthritis
Filgotinib	Phase III	Phase III	Rheumatoid arthritis
S1P receptor modulators			
Ozanimod	Phase III	Phase III	Multiple sclerosis
Etrasimod	Phase II	Phase III	–
Amiselimod	Phase II ^a	–	–
PDE4 inhibitors			
Apremilast	–	Phase II ^a	Psoriasis, psoriatic arthritis, oral ulcers of Behcet's disease
Stem cell therapy			
Cx601	Approved for complex perianal Crohn's fistula in Europe after phase III trial	–	Nadpara N et al. Dig Dis Sci. 2020 Oct;65(10):2769-2779.

Καλλιόπη Φωτεινογιανν...

Οι μεγαλύτεροι μύθοι για τις κλινικές μελέτες

- Οι κλινικές μελέτες είναι επικίνδυνες
- Η συμμετοχή σε κλινική μελέτη είναι ακριβή
- Αν υπογράψω τη συμμετοχή μου, δεν μπορώ να αποχωρήσω
- Οι φαρμακευτικές εταιρίες και οι γιατροί χρησιμοποιούν τους ασθενείς ως “πειραματόζωα”

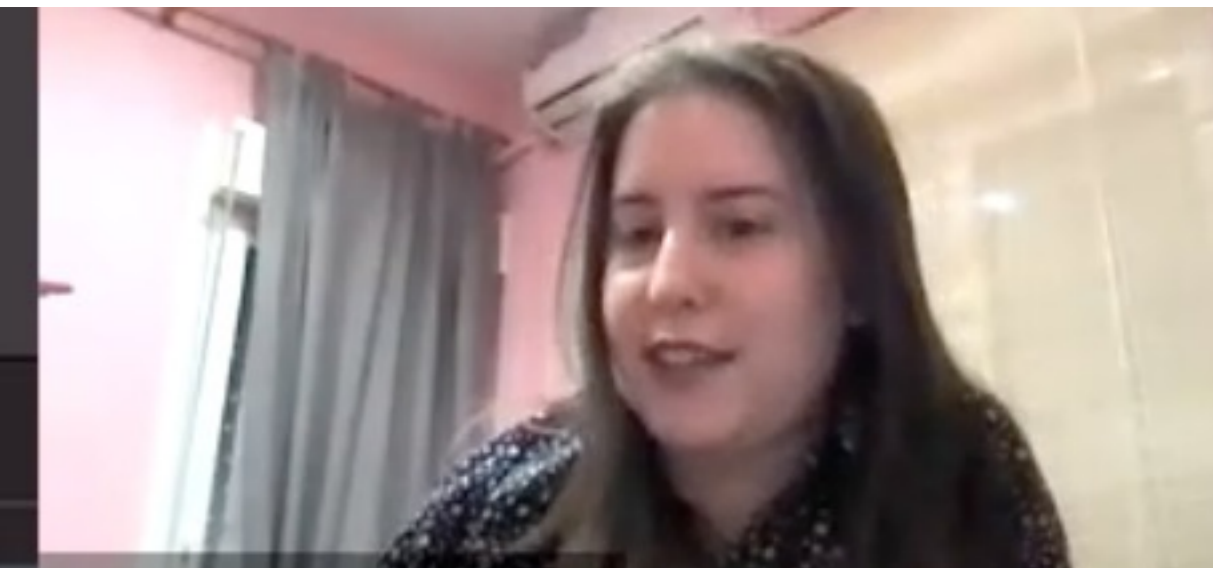

Go to www.menti.com and use the code 1470 5920

Τι σας έρχεται στο μυαλό όταν ακούτε "κλινική μελέτη";

HELLESCC SAKEKE

Ι ΙΤΛΟΣ ΚΑΙ ΚΟΥΚΚΙΟΣ

Αλλαγή κύριου

Γιατί είναι σημαντικά τα PROs σε μια κλινική μελέτη;

- Η “φωνή του ασθενή”
- Δέσμευση ασθενή
- Κοινή λήψη αποφάσεων
- Διασφαλίζουν την ικανοποίηση του ασθενή
- Συλλογή υποκειμενικών πληροφοριών (π.χ. κόπωση)

Εμφάνιση

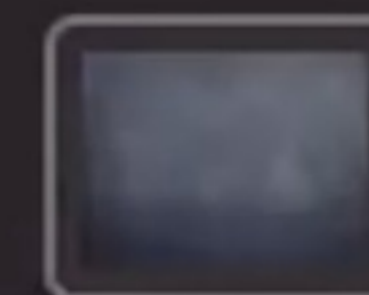
Τίτλος

Κύριο τμήμα

Αριθμός σλάντ

Φόντο

Γέμισμα εικόνας

Τέντωμα

Επιλογή...

Κλιμάκωση

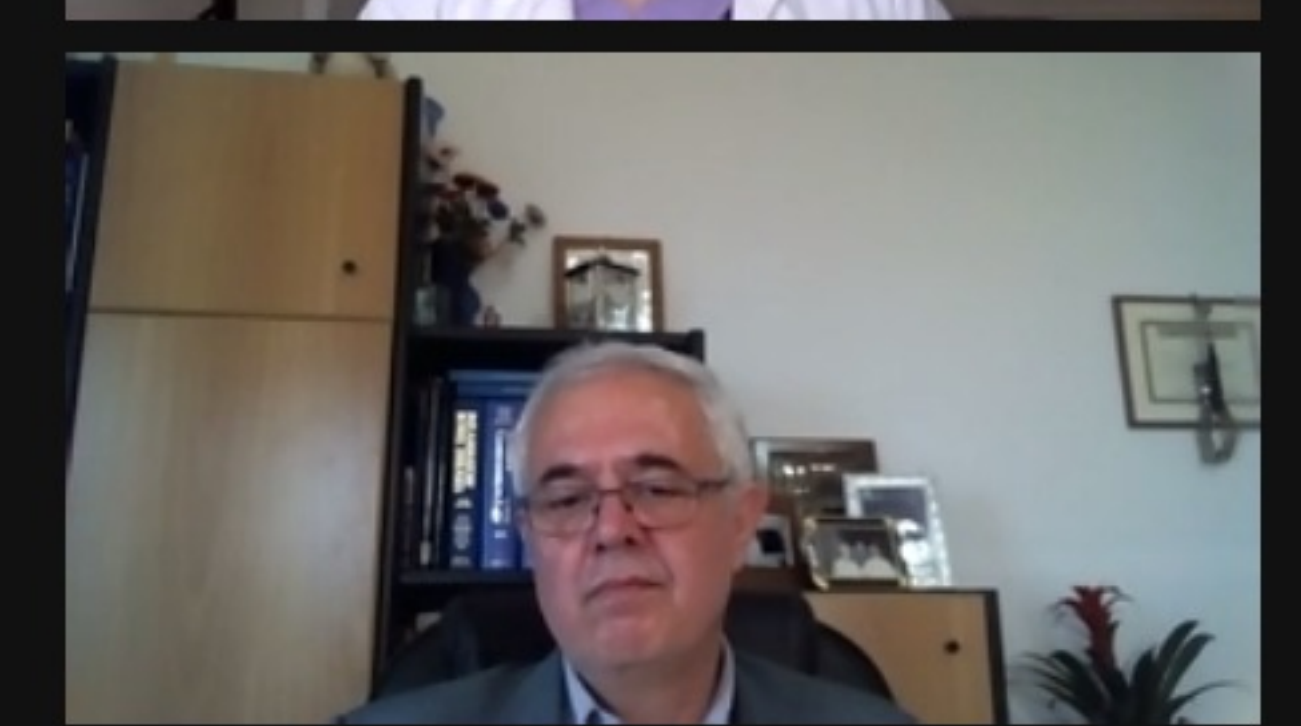
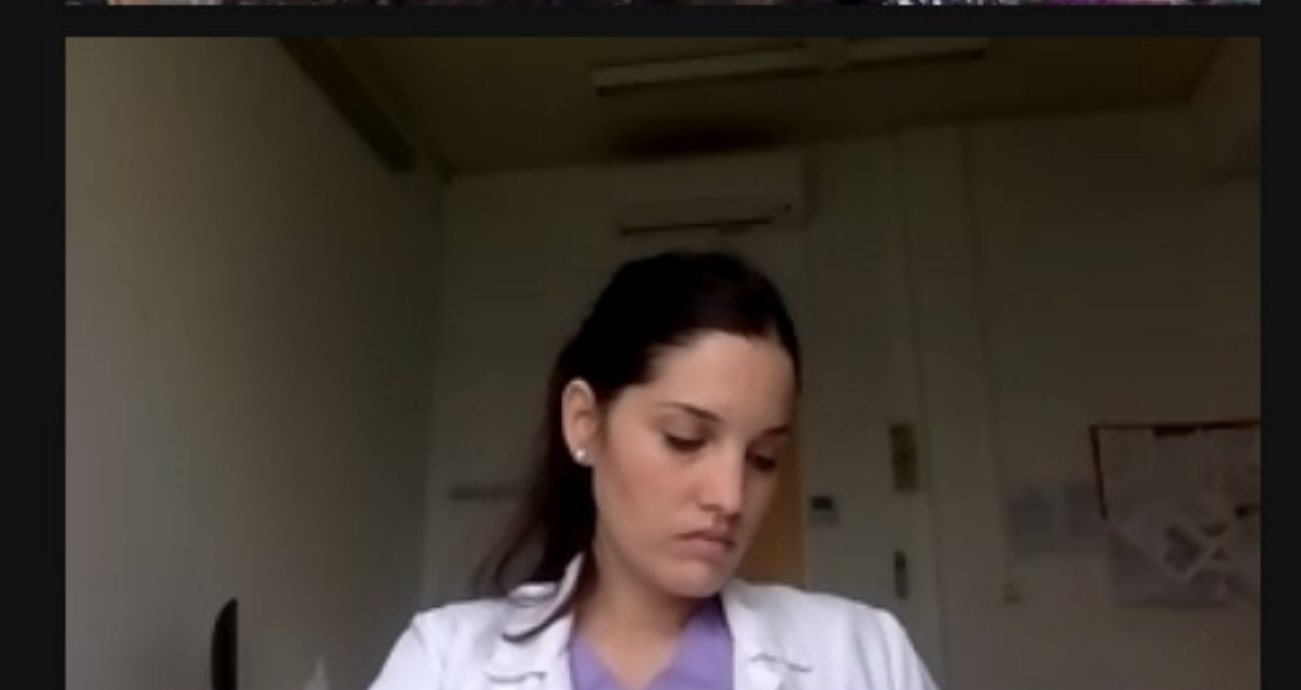
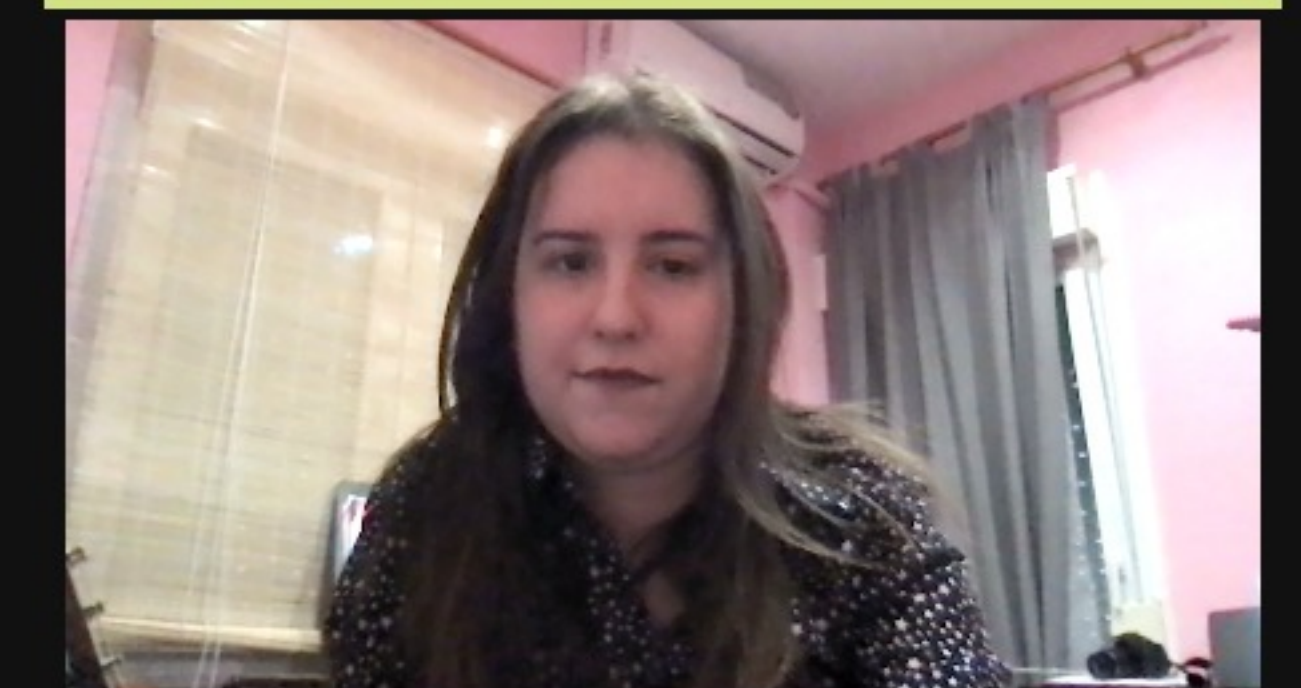
100%

Επεξεργασία κύριου σλάντ

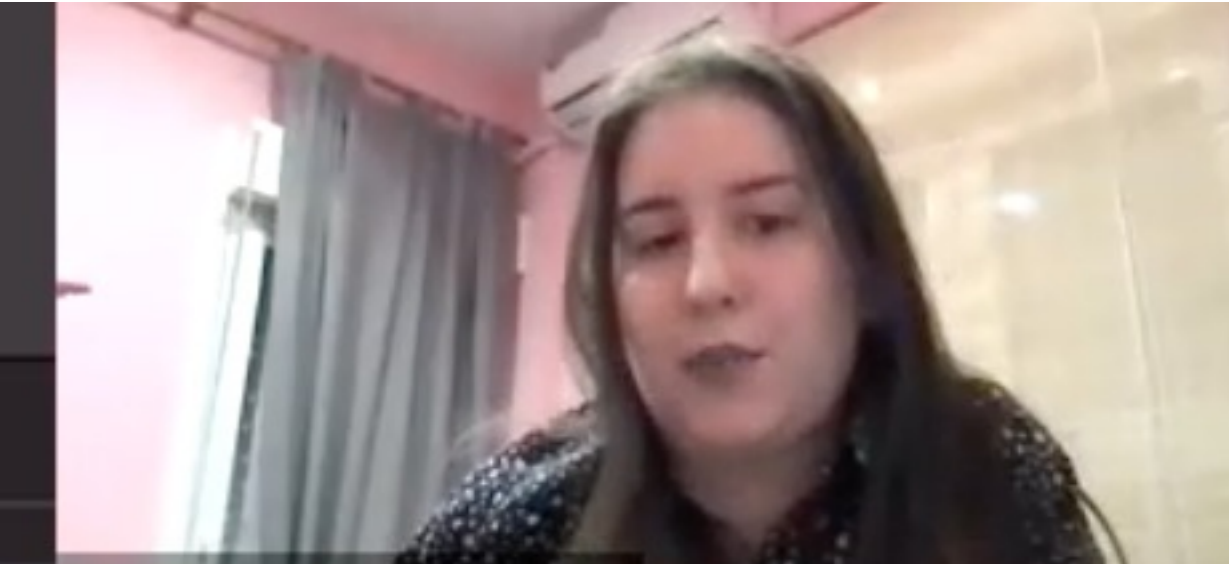
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19

Φάση III

- Πρέπει **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** να εξαχθούν συμπεράσματα για την αποτελεσματικότητα και ασφάλεια του φαρμάκου. Απαραίτητα για την αδειοδότηση από τον FDA και τον EMA
- Μπορούν επίσης να εξαχθούν παράλληλα συμπεράσματα για την ποιότητα ζωής των ασθενών, τις προτιμήσεις τους, την αντίδραση του φαρμάκου με τον οργανισμό του ασθενούς κλπ

HELLESCC SAKAKE
 ΙΙΤΛΟΣ ΚΑΙ ΚΟΥΚΚΙΟΕΣ

Αλλαγή κύριου

Εμφάνιση

- Τίτλος
- Κύριο τμήμα
- Αριθμός σλάιντ

Φόντο

Γέμισμα εικόνας

Τέντωμα

Επιλογή...

Κλιμάκωση

100%

Επεξεργασία κύριου σλάιντ

Είδη PROs

- Ερωτηματολόγια και ημερολόγια ασθενών
- Συνεντεύξεις ασθενών
- Στο σπίτι, ενσωματωμένα στην καθημερινή ρουτίνα, κατά τη διάρκεια των επισκέψεων

- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20